

Szerkesztőségi iroda:
Csik-Szereda
György Jakab Márton
nyvkereskedése
hová
szellemi részét illető
közlemények,
fizetési pénzek és hír-
detések küldendők.

CSIKI LAPOK

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt.
(Külföldre) 6 frt.
Félévre 1 frt.
Negyedévre 2 frt.
Hirdetési díjak
a legolcsóbban számítottak
Bélyegdíjért külön minden
beiktatásnál 30 kr.
Nyilttéri cikkek
soranként 10 kr-ért köz-
tetnek.

A csiki lakosok baja.

Még meg sem kezdődött a csiki igazi vasutépítkezés s már is itt van nyakunkon egy sereg ember, kik idegen helyről jöve, nem ismerik sem szokásainkat, sem erkölcsünket, hanem azért itt akarják megszédni magukat. Micsoda különös vonzó ereje lett egyszerre Csikvármegyének, hogy úgy el-lepték az idegenek ezt a szegény vidéket, mint mikor tavasszal az éhes légy rászáll a csukorra. A jó csiki levegő tetszik talán nekik, vagy a vidék szép tájképe, avagy rokonszenveznek a székely emberek azon tulajdonságával, hogy nem szereti, midőn idegen ember avatkozik bele a dolgaiba? Mindezek nem csábíthatják ide az idegeneknek azt a nagy sokaságát, mely faluról falura csoportosan mintegy népvándorlás foglalja el az utcákat és az egyes gyengébb székely ember lelkületét.

Hiszen ezek a dolgok már régen megvoltak s akkor sohasem kerestek fel bennünket. Most azonban valami forrásra akadtak az idegenek s ezt akarják ők kimerni, mielőtt mi csikiak csak hozzá is juthatnánk. Ez a forrás pedig nem más, mint a vasutépítkezésből várható nyereség. Hiszen az idegenek hogy szemesé a világ, de már az idegenek mégis csak a székelyek gyávaságát és élhetetlenségét jelentené, ha azt a kicsiny nyereséget, a mi az építkezési anyagok előállításából kerül elő, idegen ember zsebébe engedné vándorolni, csupán csak azért, mert az egyes ember felül az idegen kufár sokatígérő szavainak.

Honnan is veszi magának az idegen azt a jogosultságot, hogy a mi földünkben, a mi porondunkból, a mi fánkban, a mi kövünkben, a mi meszünkben, a mi téglánkban ő vegye a hasznot és nem azok, a

kiké ez anyagok. Minden székely ember maga is tudja értékesíteni a saját anyagát, nincsen szükség idegen közvetítő vállalkozóra. Hiszen épen azért alakult a csiki vasutépítkezési részvénytársaság, hogy az egyes csiki embernek munkáját és minden anyagát illő és jó árban szolgáltatassa a vasut részére. Nem szorultunk tehát idegen közvetítésre.

Épen azért figyelmeztetünk is minden embert, hogy mielőtt alkuba becsátkozik bármelyik idegennel, az eladni valóját ajánlja a csiki társaságnak. Csakis ilyen egyetértéssel és összetartással lehet elérni azt, hogy a vállalkozási haszon megmaradjon a magunk kezei közt a magunk zsebében. Szomorú lenne, ha a csiki ember nem a csiki társának akarná érdekeit előmozdítani. Eddig legalább meg volt bennünk az az erő és öntudat, hogy nem hagytuk magunkat idegenek által lefőzetni; jövőre is ezt kell szem előtt tartanunk, mert különben megérjük azt, hogy lassanként kiemelik a földet is lábaink alól.

Már pedig az fontos és hazafias kérdés, hogy itt a székelység egy talpalatnyi földet se engedjen ki kezei közül. Mihelyt olyan időszak talál belépni Csikvármegyébe, midőn nem kizárólag a csiki székelység viszi a döntő szerepet, megkondult akkor itt a földrészen a magyarságnak a halálharang. Ugy a vasutépítkezésnél, mint azután is, tehát óvatosan kell megbírálnunk minden idegen ember működését, ajánlatát, sőt még pénzét is.

A hatóságok figyelmét pedig felhívjuk különösen a községi előjáróságokét, hogy éberséggel vizsgálják meg az egyes falvakba hatoló és elhelyezkedni akaró vándorlókat, mert soha sem lehet tudni, ki honnan szá-

badult ide, mi volt régebbi foglalkozása, mikép viselte magát utolsó tartózkodási helyén s van-e egyáltalában jogosultsága arra, hogy a községbe telepedjék. A községi törvény e tekintetben elég erős és fogantyt ad a hatóságok kezébe. Minden idegen, ki le akar települni, köteles utolsó tartózkodási helyéről hatósági erkölcsi bizonyítványt felmutatni s továbbá azt is felmutatni, hogy van vagyona, a miből megélhet s nem szorulhat esetleg a község költségére. Mindenütt meg kell ezt kívánni s akkor ki fog válni az a rész az idegenek közül, mely komoly munkát és vagyont akar itt hagyni és megint az a selejtesebb rész, mely a mi izzadságunkból és fáradságunkból akar hasznot szerezni, anélkül, hogy arra való esze, vagy tőkéje lenne.

Az elhagyatottakért.

Csik-Szereda, január 8.

(e.) Csikvármegye közönsége úgy is mint erkölcsi testület s úgy is mint társadalom, ősi időktől fogva annyi jelét adta a közérdekű célok iránt való fogékonyságának és sokszor lelkesedésének, hogy ugyszólva csodálkozni kell a felett, hogy egy terén a humanizmusnak minő okból történetett ezideig oly kevés. Ipari, közgazdasági, közoktatási terén annyit tett és tesz a mi társadalmunk, hogy az egész országban ritkítja párját az a tevékenység és áldozatkészség, melylyel ezen ügyek nálunk támogattnak.

Midőn ezt a legörömebb konstatáljuk s mintegy dicsekvéssel emeljük ki, akkor néhány sorban rámutatunk egy nálunk még teljesen elhagyott tételre, azért, hogy a közfigyelmet arra fordítsuk s netán alkalomadtán annak részére is egy kis figyelmet kikérjünk.

Nálunk ezideig ismeretlen a szegényügy és a többféle szeretetházak ügye.

A szegényügy teljesen a községek mostoha gondozása alatt áll. A községekben az ugynevezett „szegény alap“ filléres gondoskodásán kívül, alig

A „CSIKI LAPOK“ TÁRGZÁJA.

Az „Ámbolygó Egylet“ Gyergyó-Szentmiklóson, vagy a denuncziáns csikszeredai polgár.

— Vig historia. —

Az már bizonyos, hogy minden kis városnak meg van a maga speciális jellemvonása. A hol például katonaság van, ott a kurizálás járja, s a menyecskek már csak divatból is tatanak udvarlót, esetleg udvarlókat. A hol pedig káptalan, vagy szerzet van, ott a templomba járás és gyónás van divatban, kivált ha a szerzetesek szemrevalók. Másutt meg a pletyka az uralkodó. Gyergyó-Szentmiklós egyleteiről lesz híressé; mi ezt a kultuszt üzzük, még pedig úgy, hogy ebben senki se tesz tul rajtunk; az elsörolhatatlanok közt nekünk ámbolygó egyletünk is van, a minöt nem pipál a vén Europa. Még a Pallas Lexikonba sincs felvéve részletesen és csak annyit mond, hogy ámbolygó az, a ki otthon nem tud, vagy nem szeret ülni s többet fekszik az asztal alatt, mint az ágyban; a hol czéger lóginyáz, oda be betér; nagy vonzó erőt gyakorol rája a föld, vagyis magyarán mondva, sokszor „becsodálkozik“.

„A gyergyószentmiklósi ámbolygó egylet“ bizonyára a XIX. század történetében kimagasló helyet

fog elfoglalni s a szakfériak és szaknők figyelmét kétségkívül magára vonja.

Eleintén csak hárman voltak benne: Urambátyám Imre, Vártán Vertán, Todoricscs Antonius, mind történelmi nevek. Számuk azonban rohamosan szaporodik; tagja az lehet, ki vizet soha se iszik, a kormányra soha se szavaz és az állapotokon mindig végtelenül el van keseredve.

Az ámbolygó egylet esendesen szokott működni. Gyűlései permánensek. Néha mindjárt ebéd után, a legtöbbször azonban vacsora után kezdődnek és a legnagyobb lámpa világ mellett ámbolyognak haza a tagok. Az elnöki megnyitó mindig rövid, de velős; t. i. „kérek egy liter bort“. Többet szabad kérni; de mondani nem. A tárgyat a tagok nagy szakértelemmel szondirozzák vagyis a fenéig hatolnak.

Kezdetben kevesen tudtak az egyletről, ma már az egész megye hirt vett róla, az ujságba is bele került s nem sokára egész Europa diplomatái beszélni fognak róla. Hire úgy nő, mint a tiszteles urnak ismeretes álma. A ki ugyanis egy vidám disznótörből haza ámbolyogván, le feküdt s azt álmodta, hogy egy varju röpült ki a szájából. A tiszteletes asszonynak elmondta a csodás álmát, ki a szomszédoknak tovább adván, mikor a falu végére ért, ott már azt modták, hogy a tiszteletes

ur szájából igazán 77 varju repült ki egy éjjel. Ennek az egyletnek is csakhamar hirement, hogy sok tagja, nagy vagyona és sok jövedelme van. Eleintén 1000 frtot említettek, ma azt mondják, hogy 77 ezer frt a vagyona.

Tudni való pedig, hogy Csik-Szereda és Gyergyó-Szt-Miklós olyan lábon állnak egymással, mint hajdan Athen és Spárta; napjainkban meg Körös és Kecskemét. Egymást áldáz, irigy szemmel nézik, s a mikor csak lehet egymásnak hibáit leleplezik.

Ezt az egyletet is megtudta egy szeredai polgár; rögtön kitört belőle a sárga irigység s feljelentést tett a pénzügyigazgatóságnál. Ebben előadta, hogy Gy.-Szentmiklóson valami alattomos hazafiak egyletet alakítottak nagy vagyonnal s jövedelemmel, mely után eddig nem fizettek adót. A feljelentő magát „a hazaért igazán aggodó polgár“nak nevezte és a pénzügyigazgatóság utolsó betűig elhitte szavait. Fölallarmirozta a szentmiklósi fináncziát, mely szimatra indult s csakugyan rájött a dologra; mert hallotta énekelnit az egylet nemzeti nótáját is, hogy „ámbolygónak születtem, ámbolygó vagyok én“.

A bírósággal meg idéztette azt bizonyos ámbolygó Vertán, 50 éves urfit mint feljelentett elnököt, kivel a tárgyalás meg is történt a következőképen.

van valami út és mód, melynek révén bár a községben levő koldusokról gondoskodni lehetne. Pedig bizony nálunk is vannak szegény nyomorultak, kik manapság a koldus tarisnya közvetlen adományából tengetik mostoha életük azomorú napjait. Kik a tarisnyát nyakukba akasztva, koldulhatják össze napi falatjaikat, azok még aránylag a szerencsésebbek közé tartoznak. Sokkal nyomorultabbak azok, kik félszegség, betegség vagy aggság miatt még azt a menedéket sem használhatják fel, melyet a koldus tarisnya nekik felajánl. Pedig hányan vannak ilyenek! Hányan vannak, kik néha éveken keresztül fetrengnek az ágyban s a mellett, hogy a legnagyobb nélkülözésekkel küzdenek, még türniök kell a műveletlen családtagok türelmetlenkedését és sokszor szitkozódásait az ök nyomorult életbenlétük miatt.

Ha volnának nekünk szegény és szeretet-házaink, hány ily szerencsétlennék könnyíthetnők ugy is nehéz napjait?

Vagy ha volnának árvaházaink, vagy volna legalább egy ilyen, hány szegény elzűlésre kárthatott árvát menthetnénk meg a hazának és társadalomnak?!

Többször hallottam felvetni azt a kérdést is, hogy a megyei árvaszék kezelése alatt álló árvaházon tartalék alapjából, vajjon nem volna-e üdvös egy árvaházat létesíteni? Hogy mennyi az a tartalék, azt nem tudom s így azt sem tudhatom, vajjon egy létesítendő árvaház költségeit vajjon mennyiben fedezhetné-e, de amaz alap gyarapításának száz és száz módja lévén, hiszem, hogy könnyen módját lehetne találni, hogy a társadalom segítségül hívása mellett, egy árvaház létesíthessék azon alap belevonásával. Egy ilyen árvaházban sokkal nyugodtabban helyezhetné el maga a hatóság is a maga árváit, mint ma egy-egy lelkiismeretlen falusi gyám keze alá, kik legtöbbjének rendesen mellékes dolog az árva nevelése, hanem legfőbb a vagyon kezelése, hogy ne mondjam — elkezelése.

Nem azért hozzuk ezt fel, mintha távulról is feltennők, hogy nálunk az árvák nevelése és gondozása a vagyonuk felett a legszigorubb felügyelet hiányoznék, mert a mi árvaszékünk ezt, mint tudjuk és mint megvagyunk győződve, a legnagyobb lelkiismeretességgel ellenőrzi; de mennyire meglenne könnyítve az ő feladata is, ha olykor egy-egy nehezen ellátható árva ügyét egy árvaház kezébe tehetné le.

Nem azért szólunk e tárgyhoz, hogy részletekbe menjünk s terveket adjunk elő, hanem egyszerűen azért, hogy ez ügyeket közfelfigyembe ajánljuk s társadalmunk tényező köreit arra utaljuk, hogy a humanizmusnak fennjelölt terén is ideje volna már nálunk munkálni.

Ha legalább gondolatokat ébreszthetünk e néhány sor által célunkat elértük.

Bíró (vádlatthoz). „A pénzügyigazgatóság leirata szerint városunkban az alattomos hazafiak „ámbolygó egyület“ alakítottak, mely nagy bevétele után nem fizet adót. Ennek az együletnek elnökeül uraságod van megnevezve, polgári becsületére vallja meg: igaz-e, hogy ezen egyület évenként sokat bevesz?”

Vádlott (szokása szerint felgyürközik.) „Tisztelt bíró ur! én nem tanultam teológiát, geológiát, filológiát, biológiát; s a szegény örmény parokhiából kiindulva, Cicero nem vagyok s csak egy a magam módja szerint adom elő a dolgot. (Még jobban gyürközik, a bíró nagyot néz.) Azt a fűzfán fűtyöröző, jégen kopogó, bársonyban csoszogó rézárgyélusát (a bíró még nagyobb néz) a kaurmányok! (A bíró megkönnyebbül.) Hát ha mi jó pajtasok egyet iszunk, azért is adót kér tőlünk! (A bíró könnyen szuszsa ut) Aztán a pénzügyigazgatóság tartsa meg magának a titulust; mert igenis, mi nem alattomos, hanem nyilvános hazafiak vagyunk. Igaz, hogy együletünk van, de ősi szokásból írott törvényeink nincsenek, hanem az elnök szava a törvény, mely abból áll, hogy pajtasok, mit is mondott csak a kabai asszony? A bíró egy nagyot nyel.) Az is igaz, hogy évenként, sőt hónaponként, sőt naponként, éjjelenként sokat beveszünk, (a bíró még nagyobb néz), de ezt

TANÜGY.

„A gyakorlati irány.“*)

(Válasz.)

A „Csiiki Lapok“ egyik utóbbi számában ezen czímmel egy vezércikk jelent meg, melyre szükségesnek látom válaszolni, mert abban a cikkben még nincs minden elmondva, a mi elmondandó lett volna. E mellett egyes kitételek is fordulnak elő, melyek ugy általánosságban odavetve, szinte vádként hangzanak s vonatkozhatnak a multa és jelenre, testületre, személyre és tantárgyra egyaránt, melyeket azért a helybeli polg. iskola felettes hatósága, hivatalbeli elődeim, a gyergyószentmiklósi latin nyelvtanítás, valamint saját reputációm érdekében sem hagyhatok egészen szó nélkül.

De térjünk a dologra.

A t. cikkirő hibáztatja a helybeli polgári iskolaszéket azon intézkedéséért, hogy a helyi specziális viszonyok kívánalmainak megfelelni akarván, nemcsak taníttatja a latin nyelvet, de az első osztályban ennek tanítása alól a fölmentést is csak fontos okokból adhatja meg az igazgatóság által.

E tekintetben nem osztom a t. cikkirő nézetét s nem hibáztatom a polg. iskolaszék ezen intézkedését, mellette szólván ama fontos argumentum, hogy csakugyan nem lehet tudni még az első osztály megkezdése előtt, kinek lesz majd kedve a latinhoz s ki fog beválni ennek tanulására s ezáltal a felsőbb iskoláztatásra s nem maradnának-e el éppen a hivatott „nebulók“ közül sokan, ha csak az e dolgokban járatlan szülőkre, vagy éppen magukra a gyermekekre hagyatnék a választás, a kiből pedig még esetleg „miniszter“ is lehetett volna.

Való, hogy a latin tanár alaposabban is el tudná készíteni a „hivatottakat“, ha a kedvetlenül, kényszerítve tanulónak oly nagy száma nem akadályozná őt munkájában, de hogy ezen nehézségek dacára is kiki tehetségéhez képest a latinból a kellő alapot ép úgy, mint bármely más tárgyból is, meg nem kapná, ezt az állítást valóban el nem fogadom. Aztán, ha a helybeli t. polg. iskolaszék a t. cikkirő álláspontjára helyezkednék s a szerint intézkednék, kérdés, bekövetkeznék-e az az óhajtott állapot, hogy mindenik növendék kedvvel tanulná a latint, nem történhetnék-e meg az I-ső osztályban is, a mi most is előfordul a felsőbb osztályokban, hogy év elején vállalkozik a gyermek ennek tanulására is, aztán évközben egyet gondol s abban szeretné hagyni, főképp, ha az a tanuló már az év elején is csak a szülői parancsra s nem saját hajlamából fogott annak tanulásához. Tehát ismét csak lennének akadékok s a helyzet annyiban változnék, hogy kevesebben lennének a latint is tanuló növendékek. Azért a kötelezett, kedvetlenül tanulónál sem megy egészen kárba a ve-

*) Meg kell jegyeznünk, hogy a válasz tárgyát képező cikkben távulról sincs kitagazsolva a latin nyelv tanításának mai sikere, annál kevésbé van megbíráva annak tanára működése. Miért jelen felszólást csak azért közöljük, hogy a feltevések látszata is kikerültessek. Szerk.

csak a helyszínen lehet, bíró uram, kivizsgálni, (a bíró készülődik) tartson csak velem!“ Elmennék az ámbolygó egyület klubbjába, hol a tagok már szivszorongatásukban alaposan betárgyaltak. A vizsgálatnak a késő hajnal vetett véget s a bíró meggyőződött a rengeteg bevételről s meg is tanulta az egyület nemzeti nótáját, sőt be is állott rendes tagnak. Aztán vizsgálatot tartottak a pénzügyőrök is, kik a nemzeti nótát olyannyira megkedvelték, hogy jelentésük végére oda is tették „ámbolygónak születtem, ámbolygó vagyok én“.

Ugy hírlik, hogy a pénzügyigazgatóság megbízottja is itt járt, két napig vizsgálta a dolgot s a nemzeti nótát lekottáztatta magának. Az ügy mibenlétén az egész igazgatóság jóízű kacagott, a feljelentett vádlottakat felmentette; mert a mit bevesznek, azért az adó ugyis jól meg van fizetve. Sőt még a furfangos feljelentőnek is megbocsátottak. Én meg leteszem a tollat; mert az „ámbolygó egyület“ a mai érdekes gyűlésére engem is meghívott. A t. Szerkesztő ur, ha berándul hozzánk, el ne mulasztja ezt a történelmi jelentőséggel bíró egyület felkeresni.

*

sződség, mert a latin tanulásával alaki képzést nyernek s képebbek lesznek egyéb tárgyak, nyelvek elsajátítására.

De ha a t. cikkirő nézetét osztanám, sem kérném a polg. iskolai felettes hatóságot, hogy a latin nyelvi tanítás mostani keretén változtatást tegyen, még pedig azon okból nem, mert én megválasztásomkor a kötelezettséget a most életben levő föltételek mellett vállaltam magamra s ha én a mostani állapot megváltoztatását kérném, könnyen az a színezete lenne a dolognak, mintha előttem csak a kényelmi szempontok volnának az irányadók, mely föltevésnek azonban a látszatát is távol kívánom magamtól tartani.

Köz tudomású dolog, hogy a tanulóra rendesen hátrányos hatással van az iskolaváltoztatás, többnyire hátrányosan hat ez akkor is, ha gimnáziumból gimnáziumba, polgári iskolából gimnáziumba, vagy innét polg. iskolába megy; azért, ha valamelyik tanuló ily iskolaváltoztatás alkalmával esetleg egy fokkal gyengébb osztályzatot kap, ez még nem jelenti azt, hogy az a tanuló a gimnáziumban, különösen a mint a tanárok-, helyi viszonyok-, szokásokkal megismerkedik, meg nem állja helyét a latinból is, éppen úgy, mint a többi tárgyból.

A következtetés akkor volna helyes, ha a többség nem tudná a latin miatt folytatni tanulmányait. De midőn evvel szemben azt állítom, hogy nem tudok eddig esetet, hogy a latin miatt nem tudott volna valamelyik tanuló tovább haladni s mégis azt állítani, hogy „a gimnáziumban tán a latin miatt nem állják meg helyüket“, még avval az odacsusztatott „tán“-nal enyhítve is kelletténél szigorubb kimondott ítélet.

Igaz, hogy a tanulók a latin nyelvben a reá fordított idő és fáradság arányában előbbre is állhatnának; de ez a jelenség nemcsak a gyergyószentmiklósi polg. iskola négy osztályában mutatkozik, létezik ez a gimnáziumokban is nemcsak hazánkban, de Európaszerte mindenütt. Eleget gondolkoznak is a szakfériak a módszer fölött, melynek segítségével a tanulókat a reá fordított idő és fáradság arányában előbbre lehetne vinni a latin nyelv tudásában s nem arra gondolnak az illetékeseknek, hogy annak tanítását a Chelard Ranok tollharca ellenére is beszűntessék, ismervén képző erejét, nagy és sokoldalú hasznát, kulcsul szolgálván az ismeretek bőséges tárházába.

A helybeli polg. iskola prosperálása s a latin tanítására nézve kedvezőtlen körülményként hozhatom föl azt a helyi szokást, hogy a jobb tanulókat, részint mert stipendiumot kapnak, részint a német nyelv beszédbeli elsajátítása végett rendesen már az első, második osztályból máshova viszik s így a 4-ik osztályban, mely pedig első sorban lenne hivatva kimutatni azt a „nivót“, melyet itt középiskolát legfőlebb csak hírből hallott egy-két polgártárs, ha nem is érti, minő csuda az, de azért jónak lát hangoztatni, a nagy többséget rendesen a selejtesebb elem teszi ki s csak ritkán marad meg a 4-ig egy-egy jobb tanuló, ki azután iskolánkat egybeüt a fáradságnak megfelelően prezentálhatja.

Ha t. cikkirő egyedül csak a reális iránynyal véli előmozdítani Gyergyó jövőjét, ez az óhaja már is teljesítve van, mert ime itt helyben és Ditróban a polgári iskolák, Alfaluban a felsőnépiskola ezt az irányt képviselik, míg a gimn. irány vidékünkön csak mellékesen van képviselve.

„Azért a gyergyószentmiklósi polg. iskolát olyannak óhajtanám, mondja t. cikkirő, mely a latin nyelvben sem hagyja fenn semmi kívánni valót sem“. Ez kissé magas pidiestáról van mondva. Vagy tán felfedezte már t. cikkirő azt a módszert, mely fölött nem egy ország tanfériai tüpreknek, melynek alkalmazásával a mai viszonyok között azt a növendéket ugy ki lehet képezni abban a latin nyelvben, hogy tovább már semmi kívánni való sem maradna fenn?

Ezek előrebocsátása után, befejezésül ismételnem kívánom azon már 8 évvel ezelőtt, tehát megválasztásom első évében is hallott s itt létem előtti időkre, sőt a gyergyószentmiklósi polg. iskola életbeléptetésének első éveire is visszahatólag felhangzani azokott, állandó panaszokkal szemben azon fentebb megvilágított tényállást, hogy az itteni polg. iskolában a tanulók tehetségükhöz képest ép oly alapos kiképzést nyernek a latinban, mint bármely más tárgyból s a mely tanulók itt helyben s eltávozásuk után más tauintézetekben egyéb tár-

gyakban haladnak, azok ép úgy haladnak a latinban is, a kik pedig, ha egyéb tárgyból elbuknak s ez a körülmény semmi feltűnést sem okoz, a minthogy nem is okozhat s ha ki tudja minő okok közrehatása s nem a volt latintanár hibájából, ezeket ugyanazon sors érné, miért van e tekintetben kivétel? — miért az állandó panasz mindig csak a latin, ezen egyik legnehezebb tárgy ellen akkor, midőn itt létem óta eddig nem is tudok rá esetet, hogy volt tanítványaim közül valamelyik ebből más tanintézet jött, vagy alsóbb osztályában elbukott volna. S ha mégis a jövőre vonatkozólag egyszer-máskor előfordulna ez az eset, úgy kívánatos lenne, ha már egyszer a kritika elfogulatlanul a többség haladásának mikéntjéből s nem egyes elszigetelten álló esetből alkotná meg ítéletét s vonná le a helyes következtetést.

Gyergyó-Szentmiklós, 1894. december 22-én.

Nyers Károly.

POLITIKAI MOZGALMAK.

A válság. Még mindig tart s olyan stádiumban van, mint azt a mult számunkban jeleztük. Hogy milyen lesz a kibontakozás, azt bizonyosan senki sem tudja. A kombinációknak és találgatásoknak egész tömege van forgalomban az illető politikai pártok szája ize szerint.

Uj kormányelnök. A válság kezdete óta több előkelő férfi nevéet hozták forgalomba a kormányelnökségre. Kombinációban volt: Szilágyi József főrendiházi elnök, Kállay Béni közös pénzügyminiszter, Bánffy Dezső báró képviselőházi elnök és Khen-Héderváry gróf horvát bán. Ma már a helyzet annyira tisztult, hogy a vélemények általában utóbbi mellett szólnak s komolyan állítják, hogy ő felsége őt fogja megbízni a kormányalakítással.

A válság oka. A sok tekintetben érthetetlen politikai helyzet okául újabbán a külpolitika irányának megváltozását jelzik s a kormányválságot az új császár trónraléptével hozzák összefüggésbe.

Csikmegyei kereskedelmi testület és kereskedelmi kör.

A csikmegyei kereskedelmi társulat meghívására a fel- és alsócsiki szolgabírói járásokban lévő kereskedők f. hó 6-án Csik-Szeredában értekezletet tartottak, melyben egyhangulag elhatározták, hogy kereskedelmi testületet alakítsanak.

Az alapszabály tervezet elkészítésére 7 tagú bizottságot küldöttek ki s a tervezet elkészítése után az iparhatóság fogja a törvény értelmében a további intézkedéseket megtenni.

Üdvözöljük kereskedőinket ezen életrevaló és igen szükséges elhatározásaiért, mert a külszöbön álló nagy változásokkal szemben csak így lesznek képesek érdekeiket a beözönlő idegénekkel szemben megővni.

Elismerésünknek adunk kifejezést még kiválóan azért is, hogy itten a központban egy kereskedelmi kör létesítésére vonatkozólag Szabó Miklós csikszeredai kereskedő által előterjesztett indítványt szintén egyhangulag és lelkesedéssel elfogadták.

Most már reméljük azt is, hogy kereskedőink a társadalmi életben őket megillető állást méltóan elfoglalni törekedni fognak s hogy a létesítendő kereskedelmi kör nem csak névleg fog szerepelni, mint sok más üdvös intézményeink, hanem egyértelmű, szoros összetartás által egy szak- és köznevelődési faktora lesz a csiki kereskedelemnek s a 131 kereskedőnek kedves találkozó helye.

KÜLÖNFÉLÉK.

Eljegyzés. Antalfy Gábor a csikszentmártoni kir. járásbíróság tehetséges ifju albirája a napokban eljegyezte Lázár Ilonka kisasszonyt, vármegyénk néhai főispánjának Lázár Dénesnek szép leányát. Tartós boldogság kövesse az ifju pár szép frigyét!

Eljegyzés. Csikszentgyörgyi születésű Bálint János állami iskolai tanító a napokban jegyezte el Papolczon Tompos Ida kisasszonyt.

Közgyűlés. A csikszeredai olvasókör f. hó 5-én tartotta közgyűlését, melyen a mult évi tisztikar és választmány újból egyhangulag megválasztott. Elhatározták, hogy a tagdíj hátrálékok szükség esetén bírói úton is felhajtassanak. Kintalattott a kör butorzatának pótlása végett beszerzendő butorokra 100 frt. Ezen kívül elhatározták, hogy a farsang tartama alatt, a kör könyvtárának javára egy estély rendeztessék s annak rendezésével a választmány megbízott. Dr. Fejér Antal a kör ügyészévé, Molnár Ákos pedig a kör gazdájává választották.

A csiki vasut építkezési és élelmezési részvénytársaság igazgatósága f. hó 3-án tartott ülésében megalakult s elnökké Molnár József országgyűlési képviselő, pénztárnokká Nagy Imre

és üzletvezetővé Száva Lukács választott. Ezen ülésen az üzlet megkezdésére és további folyamára vonatkozó több rendbeli intézkedés és kezdeményezés beszéltetett meg.

A osiki vasutépítkezési társaság ezennel felhívja a csiki lakosok figyelmét, hogy minden ember, kinek a vasutépítkezésnél használható anyag, különösen fája, porondja, mesze, kőve, téglája, fuvara van, azt akár írásban, akár szóbelileg terjeszse a társaság elé, a mivégből az üzletvezető Száva Lukács ur minden hét szerdai és szombati napján a társaság helyiségében dél előtt 9—12 óráig található lesz. A társaság helyisége egyelőre Molnár József ügyvéd ur emeleti lakásán van a városháza mellett.

Jogász-bál. A kolozsvári m. kir. tudományegyetemi joghallgatók segélyező egyetük javára folyó évi január hó 17-én a kolozsvári nemzeti színház helyiségeiben zártkörű jogász-bált rendeznek. Belepti díjak: személyjegye 3 frt, családjegy 2 sz. 5 frt, 3 sz. 7 frt, 4 sz. 9 frt. Kezdeté este 7/9 órakor. Felülfizetések közönnyel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Közgyűlés. A csiksomlyói olvasókör évi rendező közgyűlését 1894. évi december hó 30-án Bándi Vazul főgymn. igazgató elnökle alatt tartotta meg a következő tárgysorozattal: 1. Gazdasági pénztárnoki számadás megvizsgálása. 2. Szállásügy. 3. Lapok elárverezése. 4. Tisztújítás. 5. Indítványok. A szép egyetértésben lefolyt gyűlés nevezetesebb aktusát, a tisztújítást emelem ki, melynek eredményét az alábbiakban közlöm: megválasztott elnökül: Bándi Vazul főgymn. igazgató; alelnökül: Pál Gábor; gazda: Glósz Miksa; pénztárnok: Jakab Antal; jegyző: Ambruss Dénes. A választmányba: elnök: Bándi Vazul, tagok: Salamon Alajos, Szász Károly, dr. Kolonics Dénes, Kassay Lajos, Nagy István, Sántha Simon egyhangulag megválasztván, elnök a tárgysorozat kimerítése után a töle megszokott lendületes zárbeszéd kíséretében a gyűlést bezárta.

Színészet. A szétküldött színi jelentés szerint Mezey Béla 28 tagból álló dráma, népszínmű, vigjáték és operette társulatával Udvarhelyről még e hó folyamán Gyergyó-Szentmiklósról jön. A jelentés változatos és érdekes darabokból álló műsort közöl.

Szilveszter-estély. A gyergyószentmiklósi korcsolya-egylet a mult évben is megtartotta szokásos Szilveszter-estélyét, még pedig ezúttal több tréfás mutatvánnyal és nagyobb fényvel, mint múltkor az érdekes és szép kottillion képezett. Az estély eléggé népes volt ugyan; de a belépőjegyek után befolyt jövedelmet a rendezés költségei felemésztették s tiszta jövedelmül csak a felülfizetésekbe begyűlt 33 frt maradt, melyből 25 frtot egy kalabriász-társaság egy vitás játék megoldása ötletéből felülfizetésképen adott.

Szegény gyermekek felruházása. A gyergyószentmiklósi vereskereszt-főkegylet jövedelmének egy részét helybeli jótékonycélokra szokta fordítani s kiváló gondoskodásban részesíti a szegény tanulókat, hogy elősegítse iskolázatásukat s enyhítsen a szegény szülők gondjain. Mult év december 22-én 30 pár csizmát osztott ki az iskolás gyermekeknek, nekik ez által sok örömet és boldog karácsonyt szerezvén. A kiosztást a segélyező bizottság ügybuzgó elnöke, Csergő Venczellé urnó és a főkegylet elnöke, Benedek György őrnagy teljesítették.

Farkaskaland. Kellmetlen látogatói voltak az elmúlt esztendő utolsó pillanataiban Táschek Gyula ditrói polg. iskolai rajztanárnak, közöljük az esetet az illető által hozzánk beküldött tudósítás szerint:

Szilveszter éjszakáján éppen éjfél 12 órakor feleségemmel egyik kománk családi ünnepélyéről való hazatérésünk alkalmával a község kellős közepén a község háza tőzsomszédságában — levő lakásunk udvarán két farkassal volt szerencsénk találkozni, melylyel, mint a nyomok mutatták, a hazatérésünkig nyitva állott utcai kiskapun hatoltak be udvarunkra. Az udvarunkra való belépésünk után — mit sem sejtve — a kaput bezártam s befelé indulva jött szembe a váratlan hazatérésünk által meglepett két orlas, melyeket kezdetben s a sötétben valami nagyobb kutyáknak tartottunk s azokat sötétpálegással megriasztani igyekeztem, de biz azok nem hallgattak a szóra, mire a bátor állatokat jobban megszemlélve csakhamar kint, hogy azok bizony valóságos farkasok, melyek elől kitérve, azok most már a kis kapun akartak ismét kifelé az utcára jutni, de ez be lévén zárva, pár percig mint folyók szaladgáltak fel s alá udvarunkon, a menekülő utat keresve, melyet csakhamar meg is találtak, mert a mig lúmpással s egy ruddal felszerelve elriasztásukra indultam, már az udvar hátsó részén a kerten át ellillantak. Hogy mennyire elszaporodtak vidékünkön e fenevadak, mutatja azon körülmény, hogy a karácsonyi időszakban a piacon láttak szintén két farkast; a templom mellett megöltek egy juhot; igazságon pedig egy Balla Antal nevű székely gazdának még a juhok berekesztése előtt ugy esti 6—7 óra tájban 11 drb juhát szaggatták szerte, valamint felszegben egy gazda szerencsére még idejekorán kergette el juhait mellől a farkasokat. Bátorosságuk annyira megy, hogy éjnek idején mint a

kutyák úgy járkálnak községünkben, prédára lesve az emberi lakások közelében. Mint állítják, e fenevadak a közelfekvő „Szarhogyi Tilalmas“ nevezetű erdőszéghen tanyáznak.

Uj lap. „Székely-Udvarhely“ czimen a szomszédos testvér székely vármegye székhelyén Székely-Udvarhelyen uj heti lapot indítottak meg. A lap felelős szerkesztője: dr. Vajda Emil főreáliskolai tanár, társzerkesztők: Kénosy Béla, Solymosi Endre, Embery Árpád, főmunkatárs Pogány Kornél. Ezekhez a megye kitünőségeinek és az ismertebb íróknak egész gárdája sorakozik. Kiadótlajdonos: Betegh Pál. Előfizetési ára: egy évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. Megjelenik betenként egyszer.

Gróf Esterházy Géza-féle cognac-gyár részvénytársaság Budapestén — mint értesülünk — megkapta a magy. kir. pénzügyigazgatóságtól a Fiviteli engedélyt jutalommal együtt és a társaság már is nagymennyiségű cognacot szállított Németországba. Ez a körülmény is bizonyítja, hogy nevezett vállalat mind nagyobb területre terjeszkedik és hogy az Esterházy-cognac mind kedveltebb lesz a közönség köreiben. A társaság ezen kedvező fejlődését legjobban bizonyítja az a körülmény, hogy a nagyfokú leírások és a tartalékalap növelése daczára a társaság mégis 8% osztalékot fizet és hogy ez év első fele még nagyobb jövedelemmel zárult be, daczára vagy éppen azért, mert a társaság elsőrendű minőségű cognacot bocsát a piacra és bevásárlásait csakis készpénzzel és mellett eszközi.

Szacskavágó gép eladó 3 késsel és 2 kerékkel. Hol? Megmondja e lap kiadóhivatala.

A Gyilkos-tó plasztikus térképe a kiállításán. A gyergyószentmiklósi polgári iskola tanterületének egy része azon, mindenki által helyeseltető munkára vállalkozott, hogy a gyergyói részben fekvő „Gyilkos-tó“ és vidékének domború térképét gipsz-öntvényben elkészíti és bemutatja a milleniumi kiállításán. Nekünk nemcsak a tudomány, művészet és ipar kincseit, hanem a valóban ritka tájképi szépségeinket is szemléltetné kell tennünk a kiállításán, hogy a turisták és természetbúvárok figyelmét megnyeljék ezen kincseire is felhívjuk. A maga nemében, talán az egész kontinensen páratlan tájképi ritkaság a „Gyilkos-tó“. A természet ezen megrázó szépségű, nagy temetője egyúttal megérdemli, hogy ne csak hazánk, hanem még Anglia fia a föld tulsó oldaláról is felkeressék. A tó 995 méter magasságban fekszik; 2200 méter hosszú és 150 méter széles. Alig lehet e tónál vadregényesebb, igazán szölvá, borzalmasan szebb képet képzelni is. Körös-körül 1500—1700 méter magas hegyóriások tekintenek le a tó tükrebe, melyből hatalmas fenyőfák törzsei emelkednek ki még most is; szélei pedig tömördek fenyőroncsból és vízi növényektől van elborítva. Valami elbűvölő a természetnek itt látható csodás munkája. Az óriási hegyek ölébe szorult tündöklő tó, az oldalokról lerohanó patakok. A tó mélységébe lenyúló fenyőtörzsek, az óriási polypok módjára összekavarodott vízi növények, a tó öbleiben mintegy a titánok keze által összeforgatott, összevagdalt sziklák, hegyoldalak lebilincselik szemünket s bámulatot keltenek bennünk a természet e nagyszerűsége fölött. A maga nagyszerűségében sem toll, sem ecset nem tudná felülmúlni e ritka tavat s csakis domború térképpel lehet ezt megközelítőleg ábrázolni. A térkép egészen szabályszerűen s meglehető nagyságban lesz elkészítve s a turisták és természetbúvárok bizonyára érdeklő fognak mellette megállani. Azonban e tónak gyönyörű tája a „Szent Anna-tó“ is; e zöld koszoruba foglalt sötét vízű tengerzsem, templom csendjével s a partján sorakozó arnyas fenyveseivel, bükköseivel, kies vidékével mely benyomást tesz a természet barátjára; azért ennek domború térképe is egyik érdekes tárgya lehetne a kiállításnak s a beendőzendő csiki székhelynek. A kiállítás megyei bizottságának tehát gondoskodnia kellene, hogy a „Szent Anna-tó“ és vidékének domború térképe is készítettessék el a kiállításra ahhoz értő szakemberek által.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. BOCSKOR BÉLA.

FŐMUNKATÁRS GYERGYÓBAN

HOCHSCHILD LAJOS.

KIADÓ ÉS LAPTULAJDONOS:

GYÖRGYJAKAB MÁRTON.

NYILTTÉB*)

A t. községi előljárásságok és közbirtokosságok szives figyelmébe.

Regálé kártalanítások szabályszerű felosztására 2, illetve 1 1/2%-ért egy gyakorlott szakember ajánlkozik. Czime megtudható ezen lapok kiadóhivatalában.

*) E rovat alatt megjelöltekért semmi felelősséget nem vállal a Szerk.

Sz. 3—895.

Pályázati hirdetés.

A „Gyergyó-Tölgyes és vidéke takarékpénztár részvénytársaság“ elnöksége ezenel közlirre teszi, hogy az intézet tisztviselői karának választási ideje letelt s e miatt az **igazgató pénztárnoki állásra** évi 400 frt, a **könyvelői állásra** évi 400 frt és a **titkári állásra** évi 100 frt fizetés mellett pályázat nyitattik s felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, szabályszerű s okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket legkésőbb e hó 29-ig alattirt elnökséghez beadni.

Megjegyeztetik, hogy az igazgató-pénztárnok fizetésének kétszeresét óvadéknul befektetni köteles.

Kelt Tölgyesen, 1895 január 4-én.

Kapdebó Vidor, titkár. **Török Antal,** elnök.

Pályázat.

A „gyergyói első takarékpénztár részvénytársaság“-nál újonnan rendszeresített, havi utólagos részletekben **500 frt évi fizetéssel** díjazandó s a folyó év február havában tartandó közgyűlés által betöltendő **segédkönyvelői állásra** pályázat hirdettetik.

Az alapszabályok értelmében az intézet tisztviselői 6 évről 6 évre választatnak. A megválasztandó segédkönyvelő egy évi sikeres szolgálat után fog fentebbi értelemben állandósíttatni.

Pályázók képességüket igazoló okmányaikkal felszerelt folyamódványaikat **f. évi január 31-ig** alulirt igazgatósághoz adják be.

Gyergyó-Szentmiklós, 1895. január. 2.

1-3 **Az igazgatóság.**

Sz. 6—895.

Hirdetés.

A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. t. cz. 2. §-a értelmében felhivatnak azon birtokosok, a kik Csik-Szenrimre község határának nyomásokba osztott részeiben földbirtokkal bírnak, **1895. évi február hó 14-én d. e. 9 órakor** Csik-Szenrimre község-házánál tartandó közgyűlésen jelenjenek meg. Ezen közgyűlésen a birtokosság a felett fog határozni, hogy a nyomásos gazdálkodás a községben tovább is fentartassék-e?

Felhivatnak azon birtokosok, a kik a az 1894. évi XII. t. cz. 3. §-a engedményével élni akarnak, ez iránti igényüket a községlőjárásnak a közgyűlés határideje előtt egy nappal jelentsék be. Bejelentésük felett a közgyűlés birtokarány szerint számított szavazattöbbséggel dönt.

A közgyűlésen k. alesiki járás főszolgabirája, vagy megbízottja fog elnökölni.

Kelt Csik-Szenrimren, 1895. jan. 6-án.

Csató József, h. jegyző. **Sándor Gergely,** közs. bíró.

Árverési hirdetés.

Alulírott, mint Gál Nándor vagyombukott csikbalánbányai kereskedő esődtömege gondnoka ezenel közlirre teszi, hogy a Gál Nándor esődtömege gyanánt leltározott Gyergyó-Tekerőpatak és Gyergyó-Szentmiklós községek határain, nevezetesen pedig „Szánduj pataka“ és „Furtina“ nevű helyeken több részletben levő 1220 □-öl tüzi fenyőfa az **1895. január hó 21-én** a helyszínen megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett eladatni fog.

Csik-Szereda, 1895. jan. hó 6-án.

Dr. Fejér Antal,

1-2 ügyvéd,
mint a Gál Nándor esődtömege gondnoka.

Hirdetés.

Közlirre tétetik, hogy a Szárhegy község tulajdonához tartozó mintegy **40 ezer hold** erdős- és mezőterületen gyakorolható vadászati és halászati jog az 1895 év február hó 1-től kezdődőleg 6 egymásután következő évre **1895. jan. hó 30-án** d. e. a község hivatalos helyiségében Gyergyó-Szárhegyen tartandó nyílt árverésen a legtöbbet ígérő vállalkozónak haszonbérbe adatnak.

A vadászterület kinyulik Borszákon tul a vármegye és marostordamegyei birtokosság és a Kelemenhavus erdőségéig; a halászterület pedig magában foglalja a Maros

folyóját, a Moldovába folyó Besztercze vizét és számtalan sok kisebb havasi patakokat.

A vadászati jog évi bérletének kikiáltási ára **40 frt**, a halászati jogé **50 frt-ban** állapittatik meg, melyhez képest árverezni kívánók az árverés megkezdése előtt 10% bánatpénzt kötelezettenek az árverező előljáróság kezére lefizetni.

A nyílt árverés megkezdéséig kellő bánatpénzzel ellátott és szabályszerűleg felszerelt zárt írásbeli ajánlatok is elfogadhatnak.

Egyéb részletes feltételek hivatalos órák alatt a jegyzői irodában megtekinthetők.

Kelt Gyergyó-Szárhegyen, 1894. december 16-án.

3-3

Az előljáróság.

Gróf Esterházy Géza-féle

C o g n a c - g y á r

Budapest.

Dr. Heumann Zsigmond kir. kereskedelmi törvényszéki hites vegyész által hivatalosan megejtett és általunk tudomásul vett vizsgálatok alapján az

ESTERHÁZY-COGNAC-

ot betegeinknél alkalmaztuk és azt sikeresen használva, mint kitünő minőségűt a francia cognocokkal vetekedőt a legjobban ajánlhatjuk.

Dr. Angyán Béla,
egyetemi tanár,

Dr. Kétly Károly,
egyetemi tanár.

Dr. Réczey Imre,
egyetemi tanár.

Dr. Báron Jónás,
egyetemi tanár.

Dr. Póor Imre,
kir. tanácsos, egyetemi tanár.

Dr. Tauffer Vilmos,
egyetemi tanár.

1-3

Négy regény ingyen!**Felhívás****a művelt magyar olvasó közönséghez!**

A „Képes Családi Lapok“ jelenleg már az ország minden vidékén a legtöbb művelt magyar család rendes háziбарátja.

Köszönetet és elterjedtséget az által ért el, hogy mindig hazafias irányban s úgy van szerkesztve, hogy a serdülő leánykának is bátran a kezébe lehet adni, s e mellett az anyák, anyák és nagyanyák is mindig megfelelő szórakozást és hasznos olvasmányokat találnak benne.

A „Hölgyek Lapja“ című melléklet a nő hű tanácsadója és szellemi titkára.

A „Regénymelléklet“ évente négy diszes regénnyel ajándékozza meg előfizetőit, szép színes borítékkal, melyeknek egyenkénti bolti ára 1 frt, tehát összesen négy forint.

A „Boríték“ tele van szórakoztató talányokkal s mulattató apróságokkal, kérdésekkel, feleletekkel, egyszóval a „Képes Családi Lapok“ a legizgalmasabb, a legélénkebb s mégis a legolcsóbb szépirodalmi képes hetilap.

A képek a legelső művészek ecsetének köszönik létüket. A „Hölgyek Lapja“ mellékletünknek divatképei mindig a legjobb divatnak mintái; így az 1895-ik évi első szám a következő tartalommal jelent meg:

„Házmár és társa“ regény *Beniczkyó Bajza Lenkótól*; „Ujév“ költemény *Ábrányi Emiltől*; „A befelé fordított kép“ novella *Muray Károlytól*; „A nő feladata“ dr. *Turnowsky Mórtól*; „A sötét világ“ *Tolnay Lajostól*; „Az ifjú anya“ költemény dr. *Feloki Sándortól*; „Az álom“ *G. Diószeghy Mórtól*; „Bál után“ *Mészáros Sándortól*; „Az időről“ szatira *Jámbor Lajostól*; „A szép színésznő“ regény *Rudnyánszky Gyulától*.

Előfizetési árak:

a „Hölgyek Lapja“ című divat s „Regény“-melléklettel együtt

Egész évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „

A „Képes Családi Lapok“ hetilapból mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik ez iránt — legezélszerűbben levelezőlapon — hozzá fordulnak.

A ki három új előfizetőt gyűjt s az előfizetési összeget utalványon egyszerre beküldi, annak elismerésül „egy diszes emlékkönyvet“ küldünk.

A ki az egész évre szóló hat frtyi előfizetési összeget 80 kr csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak elismerésül 4 regényt küldünk; a ki 3 frt előfizetési összeget 40 kr csomagolási és postaszállítási díjjal egyszerre beküld, annak két regényt küldünk elismerésünk jeleül és a ki csak 1 frt 50 krnyi negyedévi előfizetési díjat 20 kr csomagolási- és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküld, annak a kiadóhivatal egy regényt küld jutalmul.

a „Képes Családi Lapok“

kiadóhivatala

Budapest, Vadász-utca 14. sz. sajtó házában.

3-6